

Timely Torah, Miketz 5778, December 10 2017

Dreams Series One

1. Bereishis 37

4 And when his brothers saw that their father loved him more than any of his brothers, they hated him so that they could not speak a friendly word to him. 5 Once Joseph had a dream which he told to his brothers; and they hated him even more.

6 He said to them. "Hear this dream which I have dreamed:

7 There we were binding sheaves in the field, when suddenly my sheaf stood up and remained upright; then your sheaves gathered around and bowed low to my sheaf."

8 His brothers answered, "Do you mean to reign over us? Do you mean to rule over us?" And they hated him even more for his talk about his dreams.

9 He dreamed another dream and told it to his brothers, saying, "Look, I have had another dream: And this time, the sun, the moon, and eleven stars were bowing down to me."

ד ויִראוּ אחיו כִּי־אֹתוֹ אהב אַביהם מכּל־ אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם: ה וַיַּחַלָם יוֹסֵף חַלוֹם וַיַּגֵּד לְאֵחֵיו וַיּוֹסֵפוּ עוד שנא אתו:

וֹ וַיִּאמֶר אַלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחַלְוֹם הַזָּה

ז וְהַנֵּה אֲנַחָנוּ מָאֵלְמֵים אֱלַמִּים בּתוּדְ הַשָּׁדֵה וְהָנָה קָמָה אַלַמְתִי וְגַם־נְצֵּבָה וְהְנָה תַסְבֵּינָה אַלָּמְתִיכֵם וַתְּשִׁתַחַוֵין לַאַלְמָתִי: ַח וַיִּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הַמָּלְדְּ תִּמְלֹדְ עָלֵינוּ אִם קשול תמשל בנו ויוספו עוד שנא אתו על־ תְלמׁתֶיו וְעֵלֹדְבָּרִיו: ט וַיַּחֲלָם עוֹד חֲלָוֹם אַחֵר וַיְסַפְּר אֹתְוֹ

לאַחֵיו וַיֹּאמֶר הַנָּה חַלְמִתִּי חַלוֹם עוֹד וְהְנֵה

10 And when he told it to his father and brothers, his father berated him. "What," he said to him, "is this dream you have dreamed? Are we to come, I and your mother and your brothers, and bow low to you to the ground?"

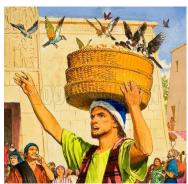
11 So his brothers were wrought up at him, and his father kept the matter in mind.

הַשֶּׁמֶשׁ וְהִיֶּרֹחַ וְאַתַד עָשָׂר ֹכְּוֹכָבִים מְשְׁתַחְוֶים לְי: י וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו ֹןאֶל־אֶחִיוֹ וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו יִיִּאַמָר לִי מִה הַחַלִּוֹת הַזָּה אִשִּׁר חַלְמִתּ

ַנַיָּאמֶר לוֹ מֶה הַחֲלִוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חְלָמְתָּ הַבָּוֹא נָבּוֹא אֲנָי וְאִמְּךּ וְאֵחֶידּ לְהִשְׁתַּחָלָת לְדָּ אָרְצָה:

יא וַיִקַנאוֹבוֹ אֵחֶיו וְאָבִיוֹ שָׁמֵר אֵת־הַדָּבָר:

Dreams Series Two

2. Bereishis 40

6 When Joseph came to them in the morning, he saw that they were distraught. 7 He asked Pharaoh's courtiers, who were with him in custody in his master's house, saying, "Why do you appear downcast today?"

8 And they said to him, "We had dreams, and there is no one to interpret them." So Joseph said to them, "Surely God can interpret! Tell me [your dreams]."

9 Then the chief cupbearer told his dream to Joseph. He said to him, "In my dream, there was a vine in front of me.

10 On the vine were three branches. It had barely budded, when out came its blossoms and its clusters ripened into grapes.

11 Pharaoh's cup was in my hand, and I took the grapes, pressed them into Pharaoh's cup, and placed the cup in Pharaoh's hand."

12 Joseph said to him, "This is its interpretation: The three branches are three days.

13 In three days Pharaoh will pardon you and restore you to your post; you will place Pharaoh's cup in his hand, as was your custom formerly when you were his cuobearer.

14 But think of me when all is well with you again, and do me the kindness of mentioning me to Pharaoh, so as to free me from this place.

15 For in truth, I was kidnapped from the land of the Hebrews; nor have I done anything here that they should have put me in the dungeon."

16 When the chief baker saw how favorably he had interpreted, he said to Joseph, "In my dream, similarly, there were three openwork baskets on my head.

17 In the uppermost basket were all kinds of food for Pharaoh that a baker prepares; and the birds were eating it out of the basket above my head."

ו וַיָּבְא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרָא אֹתִׂם וְהִנֶּם זעפים:

ז ַ וִּיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתְּן בְּמִשְׁמֵר בִּית אֲדֹנֶיו לֵאמִר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיִּוֹם: ח וַיֹּאמְרְוּ אֵלָיו חֲלָוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתְוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלָוֹא לֵאלהִים פִּתְּרֹנִים ספרוּ־נא לי:

ט וַיְסַבּּרְ שָׁר־הַבּּשֶּׁקִים אֶת־חֲלמוֹ לְיוֹסֵף וַיִּאמֶר לוֹ בַּחְלוֹמִי וְהַנֵּה־גָּפֶן לְפָנִי: י וְּבַּגֶּפֶן שְׁלשָׁה שָּׁרִיגָם וְתֵיא כְפַׁרַחַת עָלְתָה נִצָּה הִבְשִׁילוֹ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עָנָבִים: יא וְכִוֹס פַּרְעָה בְּיָדֵי וָאֶקַח אֶת־הָעָנָבִים

ָוָאֶשְּׂחֵט אֹתָם (אֶלֹ־כַּוֹס בַּרְעֹה וָאֶתַּוֹ אֶת־הַכֵּוֹס עַל־כַּף בַּרְעָה:

יב וַיִּאמֶר לוֹ ׁיוֹסֵׂף זֶה פִּתְרֹנֵוֹ שְׁלֹשֶׁת ֹהַשָּׂרְגִּים שְׁלְשֶׁת יָמֵים הָם:

יג בְּעוֹד וֹ שְׁלְשֶׁת יָמִים יִשָּׁא פַּרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁרְּ וַהְשִׁיבְךָּ עַל־כַּנְּךְּ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעַה בְּיָדוֹ כַּמִשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁרְ הָיֻיתָ מַשְׁקָהוּ: יד כֶּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּרָּ כַּאֲשֶׁר יְיִטַב לָךְ וְעָשִיתִ־נָּא עִמָּדִי תַסֶד וְהִזְּכַרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבָּיִת הַזָּה:

טו כִּיגנְּבַ גְּנַּבְתִּי מֵאֶרֵץ הָעִבְרֵים וְגַּם־פֿה`לא־ עָשִיתִי מְאוֹמָה כִּישָׁמֵוּ אֹתַי בַּבְּּוֹר: טז וַיִּרְא שַׁרֹּהָאפִים כִּי טְוֹב פָתֶר וַיֹּאמֶר אֶל־ יוֹסֵף אַף־אָנִי בַּחֲלוֹמִי וְהָנֵּה שְׁלֹשֶׁה סַלְּי חֹרָי עַל־ראשִי:

יז וּבַפַּל הָעֶלְיוֹן מִכְּל מַאֲכָל פַּרְעָה מַעַעֵּה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכָל אֹתֶם מִרְהַפֵּל מֵעָל ראשִׁי: יח וַיָּעַן יוֹפָף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנֵוֹ שְׁלשֶׁת הסלים שלשת ימים הם:

18 Joseph answered, "This is its interpretation: The three baskets are three days.

19 In three days Pharaoh will lift off your head and impale you upon a pole; and the birds will pick off your flesh."

20 On the third day—his birthday—Pharaoh made a banquet for all his officials, and he singled out his chief cupbearer and his chief baker from among his officials

21 He restored the chief cupbearer to his cupbearing, and he placed the cup in Pharaoh's hand;

22 but the chief baker he impaled—just as Joseph had interpreted to them.

23 Yet the chief cupbearer did not think of Joseph; he forgot him.

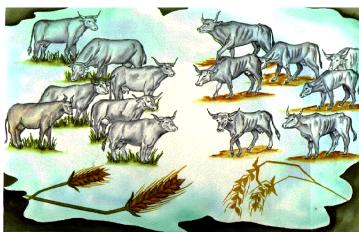
יט בְּעְוֹד וֹ שְׁלְשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַּרְעִׂה אֶת־ רְאשְׁךְּ מֵעֶלֶיִדְּ וְתָלָה אוֹתְךָּ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעְוֹף אָת־בָּשֵׂרָדְ מֵעֵלֵידְ:

כֹ וַיְהְיֹּי וֹ בַּיִּוֹם הַשְּׁלִישִׂי יוֹם הַלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיְּעֵשׁ מִשְׁתֶּה לְכָל־צְבָרְיוֹ וַיִּשָּא אֶת־רָאשׁ וֹ שֵׁר הַמַשְׁקִים בְּתִוֹךְ עְבָדִיוֹ: הַמַשְׁקִים בְּתִוֹךְ עָבָדִיוֹ: כא וַיְּשֶׁב אֶת־שַׂר הַמַשְׁקִים עַל־מַשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכִּוֹס עַל־מַשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכִּוֹס עַל־מַשְׁקָהוּ וַיִּתַּן הַכָּוֹס עַל־כַּף בַּּרְעֹה:

כב וְאָת שַר הָאֹפִים תָּלֶה כַּאֲשֶׁר פָּתֵר לָהֶם יוסף:

כג וַלְאַזַכַר שַר־הַמַּשָׁקִים אַת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחָהוּ:

Dreams Series Three

3. Bereishis 41

1 After two years' time, Pharaoh dreamed that he was standing by the Nile, 2 when out of the Nile there came up seven cows, handsome and sturdy, and

they grazed in the reed grass.

 $3\ \text{But}$ presently, seven other cows came up from the Nile close behind them, ugly and gaunt, and stood beside the cows on the bank of the Nile;

4 and the ugly gaunt cows ate up the seven handsome sturdy cows. And Pharaoh awoke.

5 He fell asleep and dreamed a second time: Seven ears of grain, solid and healthy, grew on a single stalk.

6 But close behind them sprouted seven ears, thin and scorched by the east wind.

7 And the thin ears swallowed up the seven solid and full ears. Then Pharaoh awoke: it was a dream!

8 Next morning, his spirit was agitated, and he sent for all the magicians of Egypt, and all its wise men; and Pharaoh told them his dreams, but none could interpret them for Pharaoh.

9 The chief cupbearer then spoke up and said to Pharaoh, "I must make mention today of my offenses.

א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמֵים וּפַרְעָה חֹלֵם וְהִנֶּה עמד על־היאר:

ב וְהִנָּה מִרְהַיְאֹּר עׁלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפְוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאִת בָּשָּׁר וַתִּרְעֵינָה בָּאָחוּ: ג וְהְנֵּה שֶׁבַע פָּרָוֹת אֲחֵרוֹת עֹלְוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־ הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשֵּׁר וַתַּעְמְדְנָה אָצֵל הַפַּרִוֹת עַל־שִּׁפַת הַיָּאָר:

וְהַבְּרִיאֶת וַיִּיקַץ פַּרְעָה:

ה וַיִּישָׂוֹ וְיַחֲלָם שׁגִית וְהִנָּה וֹ שֶׁבֵע שִׁבְּלִים עלות בָּקנָה אֶחָד בְּרִיאִוֹת וְטִבְוֹת:

ו וְהַנֵּה שֶׁבַע שְׁבֶּלִים דַּקוֹת וּשְׁדוּפְת קָדֵים צמחות אחריהן:

ז וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֵּלִים הַדַּקּוֹת אֶת שֶׁבַע הָשִּבְּלִים הַבְּרִיאֻוֹת וְהַמְּלֵאֻוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעָה וְהָנֵה חֵלִום:

ת וַיְהִי בַבּקֶּר וַתִּפְּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת כָּל־חַרְטַמִּי מִצְּרָיִם וְאֶת־כָּל־חַכְמֵיהָ וַיִּסְכֵּּר פַּרְעָה לָהֶם אֶת חֲלמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לפרעה:

10 Once Pharaoh was angry with his servants, and placed me in custody in the house of the chief steward, together with the chief baker.

If We had dreams the same night, he and I, each of us a dream with a meaning of its own.

12 A Hebrew youth was there with us, a servant of the chief steward; and when we told him our dreams, he interpreted them for us, telling each of the meaning of his dream.

13 And as he interpreted for us, so it came to pass: I was restored to my post, and the other was impaled."

14 Thereupon Pharaoh sent for Joseph, and he was rushed from the dungeon. He had his hair cut and changed his clothes, and he appeared before Pharaoh. 15 And Pharaoh said to Joseph, "I have had a dream, but no one can interpret it. Now I have heard it said of you that for you to hear a dream is to tell its meaning."

16 Joseph answered Pharaoh, saying, "Not I! God will see to Pharaoh's welfare." 17 Then Pharaoh said to Joseph, "In my dream, I was standing on the bank of the Nile.

18 when out of the Nile came up seven sturdy and well-formed cows and grazed in the reed grass.

19 Presently there followed them seven other cows, scrawny, ill-formed, and emaciated—never had I seen their likes for ugliness in all the land of Egypt! 20 And the seven lean and ugly cows ate up the first seven cows, the sturdy ones:

21 but when they had consumed them, one could not tell that they had consumed them, for they looked just as bad as before. And I awoke.

22 In my other dream, I saw seven ears of grain, full and healthy, growing on a single stalk;

23 but right behind them sprouted seven ears, shriveled, thin, and scorched by the east wind.

24 And the thin ears swallowed the seven healthy ears. I have told my magicians, but none has an explanation for me."

25 And Joseph said to Pharaoh, "Pharaoh's dreams are one and the same: God has told Pharaoh what He is about to do.

26 The seven healthy cows are seven years, and the seven healthy ears are seven years; it is the same dream.

27 The seven lean and ugly cows that followed are seven years, as are also the seven empty ears scorched by the east wind; they are seven years of famine. 28 It is just as I have told Pharaoh: God has revealed to Pharaoh what He is about to do.

29 Immediately ahead are seven years of great abundance in all the land of Egypt.

30 After them will come seven years of famine, and all the abundance in the land of Egypt will be forgotten. As the land is ravaged by famine,

31 no trace of the abundance will be left in the land because of the famine thereafter, for it will be very severe.

32 As for Pharaoh having had the same dream twice, it means that the matter has been determined by God, and that God will soon carry it out.

33 "Accordingly, let Pharaoh find a man of discernment and wisdom, and set him over the land of Egypt.

י פַּרְעָה קצָף עַל־עֲבָדֵיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בָּית שַּׁר הַשַּבָּתִים אֹתִי וְאֶת שַׁר הָאפִים: יא וַנָּחַלְמָה חֲלֵוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנַי וָהַוּא אֵישׁ כְּפִתְרָוֹן חֲלֹמֵוֹ חָלָמְנוּ:

יב וְשָׁם אִתְּׁנוּ נָעַר עִבְּרִי עָבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַבֶּרלוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֵלמוֹ פַּתַר:

יג וַיְהַּיִּ פַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיֶה אֹתִי הַשִּׁיבּ עַל־כַּנֵּי וָאֹתוֹ תַלָה:

יד וַיִּשְׁלֵח בַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶתִיוֹסֵׁף וַיְרִיצֵהוּ מִן־ הַבּוֹר וַיְגַלַח וַיְחַלֶּף שִּמְלְתִיו וַיָּבֹא אֶל־בַּּרְעִה: טוֹ וַיִּאמֶר בַּרְעֹה אֶלִיוֹסֵף חֲלָוֹם חָלַמְתִּי וּפֿתֵר אֵיִן אֹתוֹ וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי עָלֶיֹךְ לֵאמֹר תִּשִׁמֵע חֵלום לָפָתִּר אֹתַוֹ:

ַטזֹ וַלַּעַן יוֹסֶף אֶתֹ־בַּּרְעָה לֵאמִר בִּלְעָדֵי אֱלֹהִים יַעַנָה אֵת־שָׁלוֹם בַּּרְעָה:

יֹז וַיְדַבֵּר פַּרְעֻׁה אֶלֹיוֹסֵף בַּחֲלמִי הִנְנִי עֹמֵד על־שפת היאר:

יח וְהַנְּה מִּןְהַיְאַר עלת שֶבַע פָּרוֹת בְּרִיאָוֹת בַּשֵר וִיפַת תאר וַתְּרְעֵינָה בַּאַחוּ:

ָטָ וְהַנֵּה שָׁבַע־פָּרְוֹת אֶחֵרוֹת עלות אַחֲרִיהֶּוֹ דַּלּוֹת וְרָעוֹת תְּאֵר מְאַד וְרַקּוֹת בָּשֶׁר לְאִר רָאִיתִי כָהֵנָּה בְּכָל־אָרֶץ מִצְרַיִם לְרָעִ: כ וַתֹּאַכָּלְנָה הַפַּרוֹת הַרָקוֹת וְהָרָעוֹת אָת

ָּכְ וַתִּאַבַּלְנָה הַפָּרות הָרָאשׁנָות הַבְּּרִיאְת: שֶבֵע הַפָּרֶוֹת הָרָאשׁנָות הַבְּּרִיאְת:

כא וְתָּבְאנָה אֶל־קּרְבֶּנָה וְלְא נוֹדַע ׁכִּיבֵאוּ אֶל־ קְרְבֶּנָה וּמַרְאֵיהָן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחלֶה וָאִיקִץ: כב וָאָרֵא בַּחֲלֹמִי וְהִנָּה | שֶׁבַע שִׁבְּלִים עֹלְת בַּקַנַה אָחֵד מַלָאת וְטֹבָוֹת:

כֹג וְהנָה שֶׁבַע שִׁבְּלִים צְנַמִוֹת דַּקּוֹת שְׁדַפְוֹת קָדֵים צִמְחוֹת אָחָרֵיהָם:

כ๊ד ׄוַתִּבְלַעְןֹ ָהָשָׁבְּלִים ׁ הַדַּקָּת אֵת שֶׁבְע הָשָׁבֵּלִים הַטּבוֹת וָאמַר אֶל־הָחַרְטֵמִׁים וְאַיִן מייר ליי

כֹה נַיִּאֹמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶתֵד הִוֹא אַת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עשֶׁה הִגְּיִד לְפַרְעִה: כו שֶבע פָּרָת הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הָשֶׁבֶּלִים הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הַנָּה חֲלוֹם אֶתֵד רייי

כז וְשֶׁבַע הַּפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעֹת הָעֹלַת אַחֲרִיהֶן שֶׁבַע שָׁנִים הַנָּה וְשֶׁבַע הָשִׁבְּלִים הָרַקוֹת שְׁדַפִּוֹת הַקָּדִים יִהְיוֹ שֶׁבַע שְׁנַי רָעָב: כח הַוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דְּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעָה אֲשֶׁר הָאֵלֹהֵים עשָה הַרְאָה אֶת־פַּרְעָה:

ַכט הְנַה שֶבַּע שָׁנִים בָּאַוֹת שֶׁבֵּע נָּדָוֹל בְּכָל־ אַרֵץ מִצְרִיִם:

ל וְּלֶמֵה שָׁבֵע שְׁנִי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכָּח כָּל־ הַשָּׁבֵע בְּאֲרֵץ מִצְרֵיִם וְכַלְּה הָרָעֵב אֶת־הָאָרֶץ: לא וְלְאִייִנְדֵע הַשָּׁבָע בָּאָרֶץ מִפְנֵי הָרָעֵב הַהוּא אחַרִיכֵן כִּיכַבָד הוּא מִאֹד:

לב וְעֵּל הִשְּׁנְוֹת הַחֲלֵוֹם אֶל־פַּרְעֹה פַּעֲמֵיִם כִּי־ נָכוֹן הַדָּבָר מֵעָם הָאֱלֹהִים וּמְמֵתֵּר הָאֱלֹהֵים לעשתו:

לֹגֹ וְעַתָּה ֹיֵרֶא פַּרְעֹה אֻיִשׁ נָבְוֹן וְחָכֶם וִישִּיתֵהוּ עַלֹאָרֵץ מִצְרִים:

לד יַעַשָּׁה פַרְעָה וְיַפְקָּד פְּקְדִים עַל־הָאָרֵץ וַחְמֵשׁ אֶת־אָרֵץ מִצְרִים בְּשָׁבַע שָׁנֵי הַשְּׁבַע:

34 And let Pharaoh take steps to appoint overseers over the land, and organize the land of Egypt in the seven years of plenty.

35 Let all the food of these good years that are coming be gathered, and let the grain be collected under Pharaoh's authority as food to be stored in the cities.

36 Let that food be a reserve for the land for the seven years of famine which will come upon the land of Egypt, so that the land may not perish in the famine."

37 The plan pleased Pharaoh and all his court iers.

38 And Pharaoh said to his courtiers, "Could we find another like him, a man in whom is the spirit of God?"

39 So Pharaoh said to Joseph, "Since God has made all this known to you, there is none so discerning and wise as you.

40 You shall be in charge of my court, and by your command shall all my people be directed; only with respect to the throne shall I be superior to you."

לה וְיִקְבְּצֹוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשְּׁנִים הַטּבֹת הַבָּאָת הָאֵלֶה וְיִצְבְּרוּ־בָּר תַּחָת יַד־פַּרְעָה אַכֶל בֶּעָרִים ושמרוּ:

לוֹ וְהָיָּה הָאְּכֶל לְפָקָדוֹוֹ לָאֶרֶץ לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶינְ בְּאֶבֶץ מִצְרֵיִם וְלְא־תִּכָּרֵת הארע ברעב:

לז וַיִּיטַב הַדָּבֶר בְּעֵינֵי פַרְעֵה וּבְעֵינֵי כָּל־ עבדיו:

לח וַלָּאמֶר פַּרְעָה אֶל־עֲבָדֵיו הֲנִמְצֵא כָּזֶּה אִּישׁ אֲשֶׁר רְוֹחַ אֱלֹהֵים בְּוֹ:

לט וַיִּאמר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲנֵי הוֹדְיִעַ אֱלֹהַיִם אוֹתְדַּ אֶת־כָּלֹדֹאַת אֵין־נָבְוֹן וְחָכֶם פַּמוֹדִּ:

מ אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פֵּיְדְּ יִשַּׁקְ כָּל־עַמֵּי רֵק הַכְּסֵא אָגִדָּל מִמַּדֵּ:

Solutions to 3rd Set

4. Rashi, Bereishis 41:7

והנה חלום – והנה נשלם חלום שלם לפניו והוצרך לפותרים:

5. Sefer Bar Pischi, Parshas Miketz

וייקץ, ויישן ויחלום שנית. לא נאמר כאן
והנה חלום כבסוף החלום. ואפשר
שזה היה באמת חלק מן החלום, שחלם
שאיקץ וישן ויחלום שנית, הכל היה
בחלומו, אמנם בחזרת הסיפור ליוסף נאמר
ואיקץ, ולכן אמר לו יוסף חלום פרעה אחד
הוא, כי לא היו שני חלומות אלא בפעם אחד
חלם שאיקץ וישן ויחלום שנית.

6. Mishech Chochma, Bereishis 41:3

הנה המעיין בחלומות פרעה יראה כי בהפרות נזכר "והנה שבע פרות אחרות וכו' ותעמודנה אצל הפרות" (מא, ג), ובשבלים לא כתב כן (שם פסוק ו). ומפני שפרעה שכח זה ולא הזכיר זאת ליוסף, ובא יוסף אשר ידע ברוח הקודש החלום, ואמר כי כל החלום ה' עושה, ולכך שנה והכפיל להורות "כי נכון הדבר וכו' וממהר (האלקים) לעשותו" (מא, לב). ועל העמידה שעמדו אצלן מורה על פעולה שפרעה צריך לעשות, כי בתוך שבע שנים הראשונות כבר עמדו השבע שנים האחרות, כי צברו בר ואספו דגן להיות למחיה על שבע שני רעב, וזה נקרא שעמדו שניהם זה אצל זה. וזה "ועתה ירא פרעה איש נבון, חכם וכו" (שם לג). ולכן לא נשנה הדבר הזה בשבלים כי עמדו אצלן, יען זה מפעולות פרעה שהוא צריך לעשות, ועל זה אינו בא הסימן בהשנות פעמיים. "ויאמר פרעה" [שנזכר החלום] "הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו" (שם לח) - היינו לדעת גם החלום, והבן.

7. Maharil Diskin

לרגליו והתחילו לזרוע, וכלה הרעב, וכו שנינו בתוספתא דקוטה עכ"ל, נמצא שלא היו כ״א שני שנים רעב, וגם זה לא נקרא רעב כי הלא היי להם מה לאכול. אבל זה הי׳ בשביל יוסף שהכין התבואות, ואח״כ נתן להם לזרוע, אבל אם לא היו ממנים את יוסף לצבור התבואות ולמכור, באמת היי הרעב חזק מאוד עד שהיו הרבה מתים ברעב, וגם מה שבא יעקב למצרים הי׳ מסיבת יוסף, אבל הקב"ה הכין הרפואה קודם למכה משום כבוד יוסף שיתגדל, ובשביל בני יעקב שהיו צריכים לבא, ושלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף לשום להם שארית בארץ ולהחיות להם לפליטה גדולה כמ"ש יוסף כי למחי" שלחני אלקים לפניכם, והנה האצטגנונים אינם רואים כ"א דבר שעומד להיות בודאי אף שעדיין לא בא, מ"מ הוא עתיד להיות, זאת יוכלו לראות באצטפנינותם. אבל דבר שהיי יכול לבוא ומחמת סיבה מעם ה׳ ונתעכב הדבר, זאת לא יוכלו לדעת ואין זה בכח אצטגנינותם כלל, וכן כאן אלו היי

קובר עכ"ל והוא מהמדרש, והנה יפלא באמת מדוע לא נפל ברעיונם פתרונו של יוסף שהוא קרוב יותר אל השכל מענין הבנות, כי הלא הפרות מרמזות על תבואות השדה כמ"ש ורב תבואות בכח שור, וכן השבלים בוודאי מרמזות על ענין תבואות, והי׳ להם ג"כ לפתור כמו יוסף, כי יהיה בתחילה שבע שני שבע ואח"כ יהיו שבע שני רעב, והוא באמת קרוב לענין החלום, אבל הענין הוא כך, דהחרטומים היו מעין האצטגנונים שרואים מה שעתיד להיות, ובענין זה יוכלו לפתור חלום שיהי כך, אם רואים באצטגנונותם שיהי׳ כך, אבל לפתור חלום שהפתרון יהי׳ כך וכך דבר שאצטגנינותם וראייתם בעתידות אינו מראה להם כך, הלא לא יוכלו לפתור פן יתפסו כבדאים, והנה האצטגנונים לא ראו באצטגנינותם שיהיי שבע שני רעב, כי הלא באמת לא היו שבע שני רעב, וגם השבע שני השבע לא היו במילואם. כי הלא קמצו מהם על שנות הרעב.

Solutions to Second Set

8. Malbim, Bereishis 40:5

ויחלמו. כבר אמרנו שלפי שורת הדין היה ראוי ששר המשקים יענש ושר האופים יצא לחפשי, אמנם בעבדיהם שהם המשקה והאופה שמסתמא ישבו גם הם בבית הסוהר שהם החוטאים לאדוניהם, היה ראוי שהמשקה יצא חפשי והאופה יתלה, וא"כ החלום שחלמו שפתרונו הוא ששר המשקים יושב על כנו ושר האופים יתלה, דין זה היה נכון במשפט העבדים שלהם שהם המשקה והאופה, לא במשפט השרים שהם שר המשקים ושר האופים, וז"ש ויחלמו חלום שניהם איש חלמו, ר"ל שכ"א חלם לו חלומו הראוי, ששר המשקים חלם לו ענבים ויין, ושר האופים חלם לו ממעשה אופה כ"א מאומנתו, וכן ר"ל שהיה החלום הראוי לו באשר הוא שר המשקים ושר האופים לא באשר הוא משקה ואופה, כי לזה חלם שנותן הכוס על כף פרעה וזה חלם לו סלי חורי שזה ישא השר לא העבד אשר תחתיו, אבל איש כפתרון חלמו, אם מעריך את כל איש מהם לפי הפתרון מבואר שלא יצדק הפתרון על השרים, רק על המשקה והאופה שהם העבדים שהם נעריך את כל איש מהםר, ועליהם היה פתרון זה צודק לפי הדין, ומזה מבואר שפרעה דן אח"כ את השרים לפי המשפט הראוי לעבדיהם, כי באשר נכנסו בערבות בעד עבדיהם, פקד עליהם את עון עבדיהם וזה דבר חדש ומתמיה:

9. Malbim, Bereishis 40:14

(יד) כי אם זכרתני אתך. וכדי שאצא אני לחפשי על ידך ישתנה דינך עתה ממות לחיים, [ועז"א מלת כי אם, היינו שרק בעבור זה תצא חפשי], ובאר לו שאתה מחויב להוציא אותי מן הבור משלשה טעמים. א] מצד החיוב אחר שעל ידי תצא אתה לחפשי ותעלה לגדולה, שזה יסובב ע"י פתרוני, א"כ אתה מחויב לשלם לי טובה תחת טובה, ועז"א זכרתני אתך כאשר ייטב לך, מלת אתך מורה שיש לי חלק בזה במה שייטב לך, וצריך אתה לזכור אותי כשותף בטובה זאת. ב] שגם אם לא היית חייב לי תשלומי גמול ראוי שתעשה זה מצד החסד, ועז"א ועשית נא עמדי חסד. ג] שאם היה זה דבר קשה תוכל לאמר שאינך רוצה לטרוח בזה, אבל הלא תוכל לפעול זאת בדבור קל, שאם רק והזכרתני אל פרעה אם רק תזכיר לפניו שאחד יושב בבית הסוהר בלא פשע בזה תוציאני מן הבית הזה:

Solution to First Set: Self Fulfilling Prophecy

10. Macbeth I.iii

First Witch

All hail, Macbeth! hail to thee, thane of Glamis!

Second Witch

All hail, Macbeth, hail to thee, thane of Cawdor!

Third Witch

All hail, Macbeth, thou shalt be king hereafter!

BANQUO

Good sir, why do you start; and seem to fear Things that do sound so fair? I' the name of truth, Are ye fantastical, or that indeed Which outwardly ye show? My noble partner You greet with present grace and great prediction Of noble having and of royal hope, That he seems rapt withal: to me you speak not. If you can look into the seeds of time, And say which grain will grow and which will not, Speak then to me, who neither beg nor fear Your favours nor your hate.

First Witch

Hail!

Second Witch

Hail!

Third Witch

Hail!

First Witch

Lesser than Macbeth, and greater.

Second Witch

Not so happy, yet much happier.

Third Witch

Thou shalt get kings, though thou be none: So all hail, Macbeth and Banquo!

First Witch

Banquo and Macbeth, all hail!

MACBETH

Stay, you imperfect speakers, tell me more:
By Sinel's death I know I am thane of Glamis;
But how of Cawdor? the thane of Cawdor lives,
A prosperous gentleman; and to be king
Stands not within the prospect of belief,
No more than to be Cawdor. Say from whence
You owe this strange intelligence? or why
Upon this blasted heath you stop our way
With such prophetic greeting? Speak, I charge you.

11. Yalkut Shimoni, Shoftim Remez 913

וכולהו קטלינהו אלכסנדרוס מוקדון, ומאי טעמא איענוש משום דעברי אהאי קרא לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד ואינהו הדור, אתא אשכחינהו דהוו קרו ישא ה' עליך גוי מרחוק כאשר ידאה הנשר, אמר מכדי ההוא גברא דבעא למיתי בעשרה יומי דליא זיקא ואתא ספינתיה בחמשה יומי קם עלייהו וקטלינהו

12. Bereishis 42:9

ט וַיּזְכּר יוֹסֵף--אֵת הַחֲלֹמוֹת, אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם ; וַיּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם, לִרְאוֹת אֵת-עֵרוַת הָאָרֵץ בָּאתֵם.

9 And Joseph remembered the dreams which he dreamed of them, and said unto them: 'Ye are spies; to see the nakedness of the land ye are come.'

13. Ramban, Bereishis ad loc.

ויזכר יוסף את החלומות אשר חלם להם - עליהם, וידע שנתקיימו שהרי השתחוו לו, לשון רש״י.

ולפי דעתי שהדבר בהפך, כי יאמר הכתוב כי בראות יוסף את אחיו משתחוים לו זכר כל החלומות אשר חלם להם וידע שלא נתקיים אחד מהם בפעם הזאת, כי יודע בפתרונם כי כל אחיו ישתחוו לו בתחילה מן החלום הראשון, והנה אנחנו מאלמים אלומים, כי "אנחנו" ירמוז לכל אחיו אחד עשר, ופעם שנית ישתחוו לו השמש והירח ואחד עשר כוכבים מן החלום השני, וכיון שלא ראה בנימן עמהם חשב זאת התחבולה שיעליל עליהם כדי שיביאו גם בנימין אחיו אליו לקיים החלום הראשון תחילה:

ועל כן לא רצה להגיד להם אני יוסף אחיכם, ולאמר מהרו ועלו אל אבי וישלח העגלות כאשר עשה עמהם בפעם השניה, כי היה אביו בא מיד בלא ספק. ואחרי שנתקיים החלום הראשון הגיד להם לקיים החלום השני. ולולי כן היה יוסף חוטא חטא גדול לצער את אביו ולהעמידו ימים רבים בשכול ואבל על שמעון ועליו, ואף אם היה רצונו לצער את אחיו קצת איך לא יחמול על שיבת אביו, אבל את הכל עשה יפה בעתו לקיים החלומות כי ידע שיתקיימו באמת:

...

וכן אני אומר שכל הענינים האלה היו ביוסף מחכמתו בפתרון החלומות, כי יש לתמוה אחר שעמד יוסף במצרים ימים רבים והיה פקיד ונגיד בבית שר גדול במצרים, איך לא שלח כתב אחד לאביו להודיעו ולנחמו, כי מצרים קרוב לחברון כששה ימים, ואילו היה מהלך שנה היה ראוי להודיעו לכבוד אביו, ויקר פדיון נפשו ויפדנו ברוב ממון:

אבל היה רואה כי השתחויית אחיו לו וגם אביו וכל זרעו אתו, אי אפשר להיות בארצם, והיה מקוה להיותו שם במצרים בראותו הצלחתו הגדולה שם, וכל שכן אחרי ששמע חלום פרעה שנתברר לו כי יבאו כלם שמה ויתקיימו כל חלומותיו:

14. Bereishis 46:29-30

כט וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ, וַיַּעַל לִקְרַאת-יִשְׂרָאֵל אָבִיו גִּשְׁנָה ; וַיִּרָא אֵלָיו, וַיִּפּּל עַל-צַנְארָיו, וַיִּבְדָּ עַל-צַנָארָיו, עוֹד.

29 And Joseph made ready his chariot, and went up to meet Israel his father, to Goshen; and he presented himself unto him, and fell on his neck, and wept on his neck a good while.

ל וַיּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף, אָמוּתָה הַפָּעַם, אַחֲרֵי רְאוֹתִי אֶת-פָּנֶיךְּ, כִּי עוֹדְךְּ סי 30 And Israel said unto Joseph: 'Now let me die, since I have seen thy face, that thou art yet alive.'

15. Netziv Bereishis 42:9

לו שהמה לא הכירוהו: (מ) את החדומות.
שני החלומות, והודיע הכתוב שלא מחמת נקימה
ח"ו התהלך עמס בעקשות כזה, אלא משום שנזכר
החלומות שהוא כעין נבואה, שהרי החלום הראשון
כבר נתקיים, וא"כ עליו לראות שיקוים גם השני,
ואם לא יעשה כן יהיה כנביא שמוותר על דברי
עלמו, על כן ביקש סיבה שיגיע לזה) מרגדים

